

véa
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Έναρξη ξεναγήσεων στο Εθνικό Πάρκο Κορώνειας - Βόλβης και Μακεδονικών Τεμπών

Για μία ακόμη χρονιά, προσκαλούμε μικρούς και μεγάλους, να επισκεφτούν το Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων των λιμνών Κορώνειας-Βόλβης και των Μακεδονικών Τεμπών.

Δίνουμε την ευκαιρία σε δύοσμις επιθυμούν να ζήσουν μια μοναδική εμπειρία αποκομίζοντας περιβαλλοντικές γνώσεις, μέσα από την επαφή τους με την φύση του υγροτόπου και της ευρύτερης περιοχής των δύο λιμνών.

Δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο :
23940 24553
Υπεύθυνες ξεναγήσεων :
Παπαδοπούλου Γεωργία, Γκορέζη Χριστίνα

Μελέτη υπολογισμού του αρδευόμενου νερού γύρω από τις λίμνες Κορώνεια και Βόλβη

Στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων του Φορέα Διαχείρισης λιμνών Κορώνειας - Βόλβης, ολοκληρώθηκε η μελέτη υπολογισμού της ποσότητας του αρδευόμενου νερού για τις περιοχές γύρω από τις λίμνες Κορώνεια και Βόλβη και για την τετραετία από το 2004 έως και το 2007. Η συλλογή των στοιχείων της μελέτης έγινε από τη Διεύθυνση Γεωργίας (πηγή Ε.Σ.Υ.Ε.).

Σκοπός της καταγραφής αυτής είναι αφενός μεν η εξαγωγή συμπερασμάτων

για το εάν και κατά πόσο μεταβλήθηκαν οι εκτάσεις των γεωργικών καλλιεργειών περιμετρικά των δύο λιμνών για τα παραπάνω έπει το αφετέρου ο υπολογισμός της ποσότητας του νερού που απαιτήθηκε για την άρδευση αυτών.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε., το 1995 στην περιοχή των δύο λιμνών υπήρχαν 94.000 στρέμματα αρδευόμενων εκτάσεων, για τα οποία καταναλώθηκε

26.000.000 m³ νερού, ενώ το 2000 οι εκτάσεις είχαν φτάσει τα **113.000**

στρέμματα για την άρδευση των οποίων χρησιμοποιήθηκε **32.000.000 m³** νερού. Το 2004 η αρδευόμενες εκτάσεις αυξήθηκαν θεαματικά και διστηρίθηκαν στα ίδια περίπου επίπεδα και τα επόμενα έτη, με αποτέλεσμα να αυξηθεί και η ποσότητα

Ο υπολογισμός του νερού έγινε με βάση την KYA Φ.16/6631/2-6-1989.

Κρίνεται λοιπόν σκόπιμο να αφυπνιστούν επιτέλους όλες οι συναρμόδιες υπηρεσίες προκειμένου να περιοριστεί η κατανάλωση νερού στις αρδευόμενες εκτάσεις

Χριστίνα Γκορέζη
Δασοπόνος του Φορέα Διαχείρισης

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΩΝ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ - ΒΟΛΒΗΣ

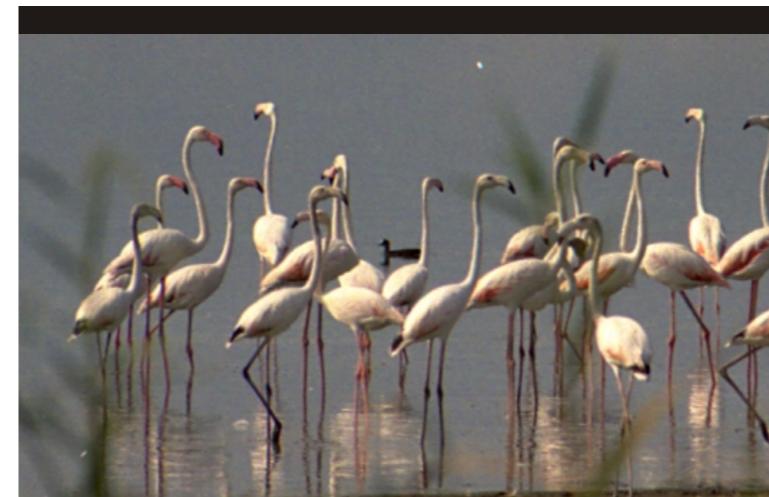
Έδρα: Σ. Τσακάλη 21 - ΤΚ 57200 - Τηλ. 23940 24553 - Fax 23940 26160 url: www.foreaskv.gr - e-mail: foreaskv@otenet.gr
ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ, Τηλ. 23930 41004 - Fax: 23930 41050 - e-mail: fdkorvol@otenet.gr

> ΤΕΥΧΟΣ 4 - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ & ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2009 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Κορώνεια Βόλβη

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΩΝ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ - ΒΟΛΒΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

*«Οι λίμνες... Πρόσεξες ποτέ τις λίμνες; Δεν είναι σαν τις θάλασσες.
Οι λίμνες μιλούν. Τραγουδούν. Οι λίμνες ονειρεύονται...»*

Άλκινθη Παπαδάκη

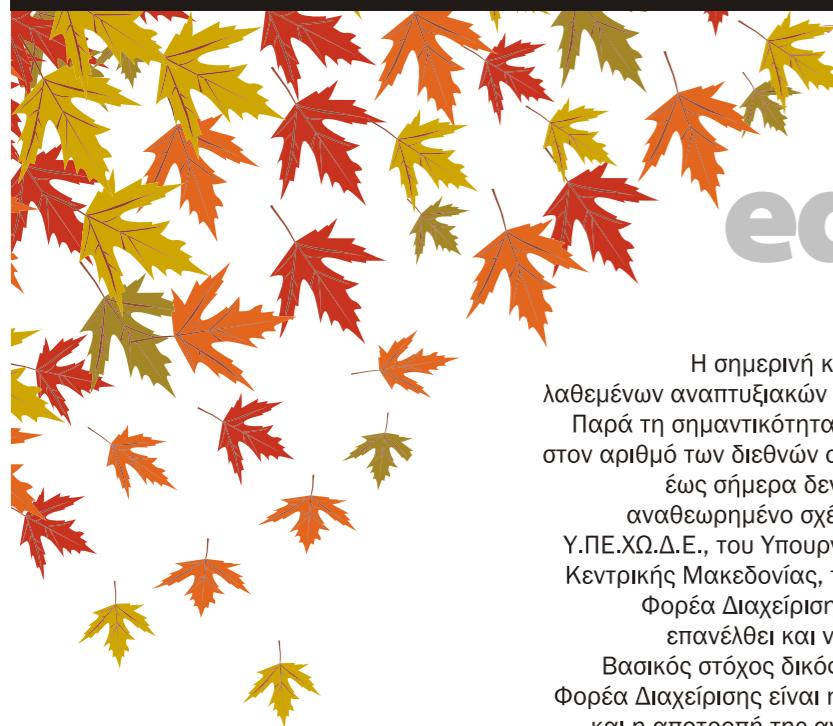
> το ημερολόγιο της λίμνης Κορώνειας

To μακρύ οδοιπορικό προς την επιτυχία ή την αποτυχία διάσωσης της

λίμνης Κορώνειας

Περί Θήρας...2009-2010

Δασύλλιο Γερακαρούς

editorial

Η σημερινή κατάσταση της λίμνης Κορώνειας αποτελεί ένα παράδειγμα λαθαμένων αναπτυξιακών πολιτικών που ακολουθήθηκαν από τη δεκαετία του 1970.

Παρά τη σημαντικότητα του σπάνιου αυτού υγροτόπου, η οποία αντικατροπίζεται στον αριθμό των διεισθών συμβάσεων και κοινοτικών οδηγιών που την προστατεύουν, έως σήμερα δεν έχει επιτευχθεί η αποκατάστασή της. Παρόλο αυτά, με το αναθεωρημένο σχέδιο αποκατάστασης που υλοποιείται με τη συνεργασία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης, του Δήμου Λαγκαδά και του Φορέα Διαχείρισης Λιμνών Κορώνειας Βόλβης, ο υγρότοπος θα μπορέσει να επανέλθει και να ανακτήσει την υδρολογική και οικολογική του ισορροπία.

Βασικός στόχος δικός μου, του Διοικητικού Συμβουλίου και του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης είναι η ολοκλήρωση των έργων, η αποκατάσταση του υγρότοπου και η αποτροπή της ανάπτυξης δραστηριοτήτων που δυνητικά θα μπορούσαν να υποβαθμίσουν ξανά το οικοσύστημα. Στο πλαίσιο αυτό ο Φορέας Διαχείρισης δραστηριοποιείται, ώστε να διοσφαλίσει τη διατήρηση, τη βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη της περιοχής, έχοντας ως αρχή ότι η προστασία δεν περιορίζεται στην έκδοση αποφάσεων και περιορισμών αλλά λαμβάνει υπόψη την ανθρώπινη παρουσία και τις δραστηριότητες που αναπτύσσει. Με τον τρόπο αυτό θέλουμε να οργανώσουμε ένα μοντέλο διαχείρισης όπου ο Φορέας συνεργάζεται με όλα τα συναρμόδια όργανα και υπηρεσίες που εμπλέκονται στην προστασία της περιοχής, εντάσσοντας τον τοπικό πληθυσμό στο σύστημα λήψης αποφάσεων.

**Σάββας Αναστασιάδης
Πρόεδρος του Φορέα Διαχείρισης
Λιμνών Κορώνειας-Βόλβης**

> Συγκρότηση νέου Δ.Σ.

του Φορέα Διαχείρισης

Συγκρότηση νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης

Συγκρότηθηκε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ) του Φορέα Διαχείρισης σύμφωνα με την απόφαση 2804/7-9-2009 του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Τα μέλη του Δ.Σ σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση είναι:

1. Η Μπαΐρακτάρη Σταυρούλα του Βασιλείου, Αρχ/να Μηχ., ως εκπρόσωπος του ΥΠΕΧΩΔΕ, με αναπληρώτρια την Βανικώπη Σταυρούλα του Παναγώπητ. Προϊσταμένη της Δ/νος Παρακολούθησης της Κεντρικής Υπερείας Υδάτων.

2. Ο Ιωάννης Μπίκος του Χριστοφόρου, Γεωπόνος με Α/β., στο Κέντρο Γενετικής Βελτίνωσης Ζώων Νέας Μεσοβίριας Δήμου Αγ. Αθανασίου, ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με αναπληρωτή τον Παναγώπητη Κυριακίδη του Κυριάκου, Δασολόγη με Α/β., στη Δ/νος Δασών Ν. Θεσσαλονίκης.

3. Ο Αποστόλος Ιωάννης του Δημητρίου, ΠΕ1 Μηχανικών, ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Ανάπτυξης, με αναπληρωτή τον Σαρή Γεώργιο του Κωνσταντίνου, ΠΕ1 Μηχανικών.

4. Η Άννα Γιαννοντάκη του Βασιλείου, ΠΕ Περιβαλλοντολόγων, υπάλληλος της Δ/νος Υδάτων, ως εκπρόσωπος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με αναπληρώτρια την Δρ. Μερόπη Γαβριηλίδη του Ηλία, ΠΕ Περιβαλλοντολόγων, υπάλληλος της Δ/νος Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

5. Ο Σάββας Αναστασιάδης του Ιωάννη, Νομαρχιακός Σύμβουλος Οικονομολόγος Τελωνειακός, ως εκπρόσωπος της Ν.Α. Θεσσαλονίκης, με αναπληρωτή του τον Απόστολο Γιάννη του Βασιλείου, ΠΕ Ιχθυόλογων, Δ/ντη της Δ/νος Προγραμματισμού.

6. Ο Ξεφέρης Αθανάσιος του Δημοσθένη, Γεωλόγος, Δ/ντη της Δ/νος Φυσικών Πόρων και Ενέργειας, ως εκπρόσωπος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χαλκιδίκης, με αναπληρωτή την Κοντού Στέλλα του Ιωάννη, Γεωπόνο.

7. Ο Ιωάννης Καραγιάννης του Θεόδωρου, Δημάρχος Λαγκαδά, ως κοινός εκπρόσωπος των Δήμων Απολλώνιας, Εγνατίας, Κορώνειας, Λαγκαδά, Μαδύτου και Ρεντίνας, με αναπληρωτή τον Χαράλαμπο Παπαδόπουλο του Γεωργίου, Δημάρχο Κορώνειας.

8. Η Αναστασία Μπαμπάπου του Βασιλείου, Δημοτική Σύμβουλος Ζερβοχωρίων,

εκπαιδευτικός, ως κοινός εκπρόσωπος των Δήμων Αγ. Γεωργίου, Αρέθουσας, Αστρήου, Βερτίσου, Καλλιδίων, Λαχανά, Μυγδονίας, Σοχού, Χορτάπτη, Ανθεμούντα, Αρναίας, Ζερβοχωρίου και Πολυγύρου, με αναπληρωτή την Δρ. Λαζαρού Λαζάρου του Χρήστου, Δημάρχο Αρναίας. Εκπαιδευτικό.

9. Η Σταυρούλα Κυρίτση του Λεωνίδα, Ιχθυόλογος, ως εκπρόσωπος του ΓΕΟΤΕΕ, με αναπληρωτή την Δέσποινα Σπορέλαια Δαμασιστή του Χριστοδούλου, Ιχθυόλογο.

10. Ο Ευώριδης Κωνσταντίνος του Νικολάου, Αρχιτέκτονα Μηχ., ως ειδικός επιστημόνας, με αναπληρωτή την Πετράκη Ιουλία του Σωτηρίου, Χημικό.

11. Ο Γεωργόπουλος Αλέξανδρος του Δημητρίου, καθηγητής του Α.Π.Θ., ως εκπρόσωπος των Μη Κυβερνητικών Περιβαλλοντικών Οργανώσεων, με αναπληρωτή την Πέρη Κουράκη του Δημητρίου, Δασολόγο.

Επίσης βάσει της παραπάνω απόφασης Πρόεδρος του Δ.Σ. φιλοξενείται ο Σάββας Αναστασιάδης του Ιωάννη.

Η θητεία του Προέδρου και των λοιπών του παραπάνω συγκροτηθέντος Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής.

Σοφία Τσιαμπούλη,
Υπάλληλος Φ.Δ.

Το ημερολόγιο της λίμνης Κορώνειας

Το ξημέρωμα της Τρίτης 15 Αυγούστου 1995 ήταν διαφορετικό από τα άλλα πρωινά στην λίμνη Κορώνεια. Τους μικρούς ήχους της νύκτας δεν διέκοπτε κάποιο ζαφειρικό φτερούγισμα ενός πουλιού. Ήταν ο παπλωμάτης νερού που προκαλούνταν από τα χτυπήματα των ψαριών της λίμνης.

Είχε αρχίσει να ακούγεται σποραδικά από νωρίς το βράδυ και τώρα, κοντά στο ημέραμα, ο ήχος απλώνεται παντού και είναι αδιάκοπος. Είναι σαν τον ήχο κάποιου που με αγωνία προσπαθεί να κρατηθεί στην επιφάνεια του νερού για να αναπνεύσει. Το φως της ημέρας αποκαλύπτει έναν εφιάλτη. Χιλιάδες ψάρια νεκρά επιπλέουν στην επιφάνεια του νερού και άλλα ψυχόρραγον στην όχθη με στόματα ανοιχτά και μάτια διογκωμένα. Το φαινόμενο συνεχίζεται για 1-2 μέρες. Στις 17 Αυγούστου όλη η έκταση της όχθης έχει καλυφθεί από νεκρά ψάρια. Η λίμνη δεν έχει κρατήσει τίποτα μέσα της. Είναι ο ολικηρωτικός αφανισμός της ιχθυοπανίδας

μετατρέπονται από ξερικές σε ποτιστικές. Αυξάνεται η χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων. Η κτηνοτροφία αναπτύσσεται, υποστηριζόμενη από τις καλλιέργειες (καλαμπόκι, τριφύλλι) και υποστηρίζοντας τη γαλακτοβιομηχανία της περιοχής.

Η περιοχή αναπτύσσεται γρήγορα, αυτό όμως γίνεται άναριστο, χωρίς πρόγραμμα και στόχο και κυρίως χωρίς μέριμνα προστασίας των ιδιαίτερων πόρων και του περιβάλλοντος. Οι γεωτρήσεις στην περιοχή ξεπερνούν σε αριθμό της 2000, εξαπλώνοντας τον αβαθή υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής και τελικά αντλούν νερό από τον βαθύ υδροφόρεα. Ο έλεγχος των βιομηχανιών γίνεται ρύπανση ενώ πλημμελής και η λίμνη Κορώνεια γίνεται ο αποδέκτης του συνόλου των βιομηχανικών αποβλήτων, των αστικών λυμάτων, των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων.

Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος της Κορώνειας γίνεται αντιληπτή από όλους. Οι κάτοικοι

1 Αυγούστου 1995
Καταγράφονται μεμονωμένα περιστατικά θανάτου ψαριών.

► **Το τέλος**
15, 16, 17 Αυγούστου 1995
Μαζικός θάνατος ψαριών στη λίμνη. Πλήρης αφανισμός ιχθυοπανίδας.
Αιτία θανάτου ψαριών: το νερό είναι δηλητήριο.
Η επιφάνεια του νερού υποχωρεί και αποκαλύπτει παρόχθιες εκτάσεις σε πλάτος περίπου 200 μέτρων. Το βάθος του νερού της λίμνης μόλις φτάνει στο 1,50 μέτρο. Οι φόροι των ψαραδών επιτηλεύονται μετά από τρία χρόνια.
10, 20 Σεπτεμβρίου 1995
Θανάτοι πουλιών στην όχθη από αλλαντίση, ως έμμεση συνέπεια της κακής οικολογικής κατάστασης της Κορώνειας.

► **Σήμερα**
Δεκαπέντε χρόνια μετά και αφού εκπονήθηκαν τρία σχέδια αποκατάστασης της λίμνης,

διαμαρτύρονται και οι ψαράδες βλέπουν την λίμνη να χάνεται και την αλιευτική παραγωγή να μειώνεται.
► **Πενταετία 1991 - 1995**
Έτος 1991
Με Απόφαση του Νομάρχη Θεσσαλονίκης απογεύεται η εγκατ

Το μακρύ οδοιπορικό

προς την επιτυχία ή την αποτυχία διάσωσης της Κορώνειας

Στις αρχές του 2004 αποφασίστηκε η Ελλάδα διά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Θεσσαλονίκης (ΝΑΘ), με βάση τις αρχές της Σύμβασης Ραμσάρ και της ενωματωθείσας στο Ελληνικό Θεσμικό πλαίσιο Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (ΟΠΝ), να ανταποκριθεί και συμμορφωθεί στη σύσταση που της έγινε στην 7η συνάντηση των μελών της Σύμβασης και να αποκαταστήσει τον Υγρότοπο Διεθνούς σημασίας της Κορώνειας. Έτσι, αναλήφθηκε μία υπερεθνική προσπάθεια με δράσεις και έργα τοπικού χαρακτήρα, στην πολύπλοκη λεκάνη της Μιγδονίας, στην οποία συμμετέχουν εκτός της ΝΑΘ, τέσσερα υπουργεία (ΥΠΕΧΩΔΕ, ΥΠΟΙΟ, Αγροτικής Ανάπτυξης και τραφίμων, και

Ανάπτυξης), η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ο Δήμος Λαγκαδά και ο Φορέας Διαχείρισης της Περιοχής. Το εγχείρημα μεγάλο, το πρόβλημα σύνθετο, συσσωρεύεται και φανεμενικά αλιτο. Η πλειονότητα της επιστημονικής κοινότητας εμπλέκεται από την αρχή στον σχεδιασμό αποκατάστασης της Κορώνειας (Master plan). Η ομάδα εργασίας περιλαμβάνει, καθηγητές του ΑΠΘ, ερευνητές του ΕΘΙΑΓΕ και 25 επιστήμονες όλων των ειδικοτήτων και προώρων, χωρίς να υπάρξει έγγραφη αντίρρηση πριν την υποβολή του Σχεδίου για τελική έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ). Έτσι το Σχέδιο υποβάλλεται για αξιολόγηση και αποδοχή προς τις αρμόδιες υπηρεσίες (Γενική Δ/ση Περιφερειακής

αποστέλλεται για έγκριση στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΕΥΠΕ, Δ/ση περιβαλλοντικού σχεδιασμού). Κατά τη φάση της έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων, η ΝΑΘ προβάνει σε εκτεταμένη δημοσιοποίηση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ και των επιμελητηρίων. Ο Φορέας Διαχείρισης των λιμνών γνωμοδοτεί θετικά ενώ θετική είναι και η πλειονότητα των εμπλεκομένων φορέων, χωρίς να υπάρξει έγγραφη αντίρρηση πριν την υποβολή του Σχεδίου για τελική έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ). Έτσι το Σχέδιο υποβάλλεται για αξιολόγηση και αποδοχή προς τις αρμόδιες υπηρεσίες (Γενική Δ/ση Περιφερειακής

Πολιτικής, Γενική Δ/ση Γεωργίας και Γενική Δ/ση Περιβάλλοντος) της ΕΕ, ενσωματώνοντας και τις τελικές παρατηρήσεις των υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ. Μετά από σειρά συναντήσεων με τους αρμόδιους των Ευρωπαϊκών Διευθύνσεων, το Master Plan τελικά εγκρίνεται για χρηματοδότηση και υλοποίηση στις αρχές του 2006.

Η πορεία προς την έγκριση του Σχεδίου και οι τελικές διαπραγματεύσεις με την ΕΕ ήταν επίπονες και χρονοβόρες. Επιτέλους η Θεσσαλονίκη στις αρχές του 2006, δύο χρόνια μετά το ξεκίνημα, διαθέτει έναν εγκεκριμένο σχεδιασμό, χρηματοδοτημένο (30 ΜΕΚУ), με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, στον οποίο έχει ομονοίσει η πλειονότητα των φορέων, σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και μπορεί για πρώτη φορά να προσδοκά την αποκατάσταση του υποβαθμισμένου οικοσυστήματος. Το Master plan περιλαμβάνει τόσο τον επιχειρησιακό όσο και τον στρατηγικό σχεδιασμό, αφού έχουν εντωμεταξύ ολοκληρωθεί και αδειοδοτηθεί ο οριστικές μελέτες των έργων. Η ΕΕ στην απόφαση ένταξης υποχρέωσε την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης μεταξύ όλων των εμπλεκομένων υπό την προεδρία του ΓΓ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τη δημιουργία κοινής επιτροπής παρακολούθησης της προγραμματικής σύμβασης και επιστημονικής επιτροπής για την παρακολούθηση και προώθηση των 21 δράσεων που προβλέπει το Master Plan (Πίνακας I).

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να σταθεί κανείς κριτικό στο Master Plan για να απαντήσουν οι κάποια σταχυολογημένα ερωτήματα που κατά καιρούς έχουν διατυπωθεί. Είναι το Master Plan μια ακόμη σειρά από μελέτες χωρίς η τοπική κοινωνία να προσβλέπει σε έργα με άμεσα οικονομικά αποτελέσματα; Θα μπορούσαν να έχουν γίνει οι τεχνικές μελέτες και να υλοποιηθούν χωρίς να έχει προηγηθεί ο στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός; Πόσο διαχειρίζομενα είναι τα έργα αυτά (υπάρχει δηλαδή η πρόβλεψη ανάδρασης στον αρχικό σχεδιασμό) ή όποια σχεδιαστική αστοχία νομοτελειακά θα ολοκληρώσει τη διαφανούμενη καταστροφή του οικοσυστήματος; Θα μπορούσαν να μην έχουν σχεδιαστεί

καθόλου έργα αλλά με μια σειρά απαγορεύσεων να σταματήσουν τα αίτια υποβάθμιωσης του οικοσυστήματος ώστε αυτό να επανέλθει; Θα έχει ο σχεδιασμός αυτός σοβαρές επιπτώσεις στη λίμνη Βόλβη; Έχει ληφθεί η Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά υπόψη στο σχεδιασμό; Ο σχεδιασμός οδηγεί σενά όλο μοντέλο ανάπτυξης της περιοχής; Είναι βιβλιογραφικά τεκμηριωμένο. Μετά από σειρά συναντήσεων με τους αρμόδιους των Ευρωπαϊκών Διευθύνσεων, το Master Plan τελικά εγκρίνεται για χρηματοδότηση και υλοποίηση στις αρχές του 2006.

Η πορεία προς την έγκριση του Σχεδίου και οι τελικές διαπραγματεύσεις με την ΕΕ ήταν επίπονες και χρονοβόρες. Επιτέλους η Θεσσαλονίκη στις αρχές του 2006, δύο χρόνια μετά το ξεκίνημα, διαθέτει έναν εγκεκριμένο σχεδιασμό, χρηματοδοτημένο (30 ΜΕΚУ), με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, στον οποίο έχει ομονοίσει η πλειονότητα των φορέων, σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και μπορεί για πρώτη φορά να προσδοκά την αποκατάσταση του υποβαθμισμένου οικοσυστήματος. Το Master plan περιλαμβάνει τόσο τον επιχειρησιακό όσο και τον στρατηγικό σχεδιασμό, αφού έχουν εντωμεταξύ ολοκληρωθεί και αδειοδοτηθεί ο οριστικές μελέτες των έργων. Η ΕΕ στην απόφαση ένταξης υποχρέωσε την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης μεταξύ όλων των εμπλεκομένων υπό την προεδρία του ΓΓ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τη δημιουργία κοινής επιτροπής παρακολούθησης της προγραμματικής σύμβασης και επιστημονικής επιτροπής για την παρακολούθηση και προώθηση των 21 δράσεων που προβλέπει το Master Plan (Πίνακας I).

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να σταθεί κανείς κριτικό στο Master Plan για να απαντήσουν οι κάποια σταχυολογημένα ερωτήματα που κατά καιρούς έχουν διατυπωθεί. Είναι το Master Plan μια ακόμη σειρά από μελέτες χωρίς η τοπική κοινωνία να προσβλέπει σε έργα με άμεσα οικονομικά αποτελέσματα; Θα μπορούσαν να έχουν γίνει οι τεχνικές μελέτες και να υλοποιηθούν χωρίς να έχει προηγηθεί ο στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός; Πόσο διαχειρίζομενα είναι τα έργα αυτά (υπάρχει δηλαδή η πρόβλεψη ανάδρασης στον αρχικό σχεδιασμό) ή όποια σχεδιαστική αστοχία νομοτελειακά θα ολοκληρώσει τη διαφανούμενη καταστροφή του οικοσυστήματος; Θα μπορούσαν να μην έχουν σχεδιαστεί

Η απομάκρυνση των αιτίων που προκάλεσαν την υποβάθμιση απαιτεί συνοδά έργα. Για παράδειγμα, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί η κατανάλωση αρδευτικού νερού στην περιοχή, χωρίς αντίστοιχα έργα εξοικονόμησης αρδευτικού νερού. Επιπλέον, έργα απαιτούνται και για να μπορέσει το οικοσύστημα να είναι αυτοσυντήρητο στις νέες διαφοροποιημένες από το παρελθόν βιοτοκοινότητας της απέναντι σε κοινοτικές οδηγίες και διεθνείς συμβάσεις. Στη μέχρι τώρα πορεία και προβλήματα και καθυστερήσεις υπήρχαν. Αυτά, μέχρι ενός σημείου, είναι κατανοητά, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους και της πολύτιλης προϋποθέσεις, που σε συνδυασμό με τις άλλες 3 συνιστώσες θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποτυχία, όπως έχει συμβεί και στο παρελθόν. Η διαδικασία που προτείνεται στην περιγράφηκε για την ολοκλήρωση του Master Plan της Κορώνειας μέχρι το 2006, παρόλο που λίγοι πίστεψαν εξαρχής ότι θα είχε αίσιο τέλος, ήταν μονόδρομος.

Για την επιτυχία ενός έργου αποκατάστασης απαιτείται η συνύπαρξη 4 συνιστώσων: α) καλός σχεδιασμός, β) σωστή υλοποίηση του σχεδιασμού, γ) υφρολογική διαχείριση των έργων και δ) αποδοχή της τοπικής κοινωνίας. Το Master Plan αποτελεί μία μόνο από τις ανωτέρω προϋποθέσεις, που σε συνδυασμό με τις άλλες 3 συνιστώσες θα μπορούσε να οδηγήσει στην αποκατάσταση της Κορώνειας με τις αναμενόμενες για την περιοχή θετικές οικονομικές επιπτώσεις με παράλληλη για τη χώρα ανταπόκριση στις υποχρεώσεις της απέναντι σε κοινοτικές οδηγίες και διεθνείς συμβάσεις. Στη μέχρι τώρα πορεία και προβλήματα και καθυστερήσεις υπήρχαν. Αυτά, μέχρι ενός σημείου, είναι κατανοητά, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους και της πολύτιλης προϋποθέσεις. Πρέπει όμως να γίνει αντιληπτό από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ότι σύμερα που αρχίζει η υλοποίηση του σχεδίου, απαραίτητη κρίνεται η συνεισφορά τους στην επιτυχή υλοποίηση των όλων 3 συνιστώσων της αποκατάστασης ώστε να ανοίξει ο δρόμος για ένα μοντέλο αειφόρου ανάπτυξης. Στο οδοιπορικό αυτό σημασία δεν έχουν τα εμπλεκόμενα άτομα ή φορείς. Σημασία έχει η επιτυχία του εγχειρήματος και συμμετοχή είμαστε όλοι.

Γεώργιος Ζαλίδης
Καθηγητής εργαστηρίου εφαρμοσμένης εδαφολογίας στη Γεωπονική Σχολή του Α.Π.Θ.

>Περί Θήρας...2009 - 2010

Σύμφωνα με τη ρυθμιστική απόφαση για την θήρα, που εξέδωσε και φέτος ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ανακοινώθηκε η διάρκεια της κυνηγητικής περιόδου. Έτσι λοιπόν ορίζεται ως ημερομηνία έναρξης της 20ης Αυγούστου 2009 και ημερομηνία λήξης της 28η Φεβρουαρίου 2010. Όπως αναφέρει το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την έκδοση της νέας ετήσιας ρυθμιστικής απόφασης ελήφθησαν υπόψη η διεθνής νομοθεσία, οι προδιαγραφές της Ε.Ε., τα δεδματα προστασίας του περιβάλλοντος και γενικότερα των βιοτόπων από τις πυρκαγιές καθώς και οι ειδικές τοπικές συνθήκες απαγορεύσεων και περιορισμών.

Η προστασία και η διαχείριση της άγριας πανίδας στην Ελλάδα θεωρείται μια από τις πιο σημαντικές προκλήσεις όχι μόνο για τη Δασική Υπηρεσία αλλά και για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Η ορθολογική άσκηση της θήρας κατά χώρα, χρόνο και τρόπο εξασφαλίζει τη διατήρηση και την αύξηση του θηραματικού πλούτου σε αντίθεση με την υπερθήρευση και λαθροθήρια που προκαλούν σοβαρές επιπτώσεις στους πληθυσμούς της άγριας πανίδας. Εχοντας αυτό σαν αρχή, κάθε χρόνο καθορίζεται η κυνηγητική περίοδος, ο αριθμός των θηρευμάτων ειδών και οι γενικότεροι όροι και προϋποθέσεις που καθορίζουν την άσκηση της θήρας.

Εκτός όμως από τις ρυθμιστικές διατάξεις που εκδίδονται κάθε χρόνο από τα κατά τόπους Δασαρχεία, για την περιοχή του Εθνικού Πάρκου ισχύει και ειδικό τοπικό καθεστώς απαγορεύσεων και περιορισμών. Βάσει λοιπόν του άρθρου 5, της ΚΥΑ 6919/2004 (ΦΕΚ 248Δ/5-3-2004) απαγορεύεται η άσκηση της θήρας σε διά την έκταση του Εθνικού Πάρκου (Περιοχές Α, Α1, Α2 και Πυρήνες Απόλυτης Προστασίας) καθώς και σε ζώνη πλάτους 300 μέτρων από το δρόμο του. Συγκεκριμένα η Α' Ζώνη περιλαμβάνει τις υδάτινες επιφάνειες των λιμνών Κορώνειας και Βόλβης, τις οχύτες των δύο λιμνών, τους καλαμώνες, τα ποτάμια, τα ρέματα, την παραλίμνια και παραπόταμια βλάστηση καθώς και τις γεωργικές και δασικές εκτάσεις που περιλαμβάνονται ανάμεσα στις παραπόταμιες. Επίσης εντός της Α' Ζώνης περιλαμβάνονται και οι περιοχές Απόλυτης Προστασίας, δηλαδή η Ζώνη Α1 (Δάσος Απολλωνίας) και Ζώνη Α2 (Μακεδονικά Τέμπη). Στο σημείο αυτό, προς διευκόλυνση των ενδιαφερομένων, θα πρέπει να αναφέρεται ότι η λίμνη Κορώνεια ορίζεται από πινακίδες που φέρουν συνεχή αρίθμηση από το 1 έως το 511 και οριοθετούν την Α' Ζώνη προστασίας του Εθνικού Πάρκου στη συγκεκριμένη περιοχή.

Επίσης, βάσει της παραγράφου Β, της Ρυθμιστικής Διάταξης Θήρας 2009-2010 απαγορεύεται το κυνήγι στα μόνιμα καταφύγια άγριας ζωής καθώς και στα εκτροφεία θηραμάτων. Αναλυτικότερα, εντός της περιοχής αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης λιμνών Κορώνειας - Βόλβης υπάρχουν τα παρακάτω

καταφύγια, όπου και απαγορεύεται το κυνήγι: K83 Εξάλοφος Πολύδενδρο Χρυσαυγή ΦΕΚ 914/B/82
K86 Κλαδερή (Ασκού Σοχού) ΦΕΚ 583/B/83
K89 Ταυσάν Λόφος- Λαγοπλαγιά (Φιλαδελφίου) ΦΕΚ 698/21-9-82
K95 Λίμνη Λαγκαδά ΦΕΚ 398/B/83
K99 Προφήτης - Νυμφόπετρα ΦΕΚ 423/B/83
K106 Εκβολή Ρήχειου Βόλβη (Μικρή Βόλβη) 569/25-9-1
K107 Παραλίμνιο δάσος Πλατάνων (Απολλωνίας) ΦΕΚ 172/14-4-86ΦΕΚ K117 Ζαγκλιέρι Αδάμ Πετροκέρασα - Λειβάδι ΦΕΚ 673/B/85

Τέλος, είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι η εφαρμογή και η τήρηση των ρυθμιστικών διατάξεων της θήρας ανατίθεται στα Δασικά δργανά, στην Ελληνική Αστυνομία και σε κάθε φιλόποιο πολίτη. Επιπλέον, οι παραβότες τιμωρούνται κατά τις διατάξεις του δασικού Κώδικα και των λοιπών περι θήρας διατάξεων που ισχύουν. Όλα αυτά, βέβαια, σύμφωνα με τις τελευταίες παραγράφους της ρυθμιστικής διάταξης, για να υπενθυμίζουν σε «κάποιους» που δεν κατάφεραν να αποκτήσουν σεβασμό και ηθική απέναντι στην φύση, ότι η υπερθήρευση κα λαθροθήρια τιμωρούνται όχι μόνο από το νόμο αλλά και από την ευαισθησία και ευσυνειδησία της πλειοψηφίας του κοινωνικού συνόλου.

Φωτεινή Τσαβδάρογλου
Δασολόγος Περιβαλλοντολόγος του Φορέα Διαχείρισης

> Δασύλλιο Γερακαρούς

Μια ανάσα πρασίνου και δροσιάς δίπλα στη Θεσσαλονίκη

Πολύ κοντά στην πόλη της Θεσσαλονίκης κατευθυνόμενοι προς Καβάλα, από την παλιά εθνική οδό, βρίσκεται το χωριό Γερακαρού. Στο κέντρο του χωριού υπάρχει το δασύλλιο της Γερακαρούς, γνωστό το τελευταία χρόνια και ως «το Παρχάρ», ονομασία που δόθηκε από τον Πολιπιστικό Σύλλογο Γερακαρούς «Τα Γερακιά», εξαπίστας μιας επίσιας πολιπιστικής εκδήλωσης που πραγματοποιείται στο χώρο του δασυλλίου στις αρχές του μήνα Αύγουστου. Πρόκειται για ένα καταπράσινο τοπίο γεμάτο από δέντρα και θάμνους, όπως θερόπατάνια, λεύκες, κυπαρίσσια κ.α., με το ρέμα της Γερακαρούς να το διασχίζει.

Ο χώρος βρίσκεται υπό ανάπλαση και

προσφέρεται για αναψυχή, καθώς συναντούμε παιδικές χαρές, κιόσκια, παγκάκια και μια μικρή ξύλινη γεφυρούλα. Δυο εξωκλήσια υπάρχουν στην περιοχή, το εκκλήσιά των Αποστόλων Πέτρου και Παύλου και το εκκλήσιά του Αγίου Δημητρίου, όπου κάθε χρόνο μαζί με την επίσημη λειτουργία, διοργανώνονται και πανηγυρικές εκδηλώσεις. Στο δασύλλιο επίσης, υπάρχουν τα Δημοτικά τουριστικά καταλύματα, που διαθέτουν τις καλύτερες ανέσεις, ώστε να φιλοξενήσουν τους λάτρεις της φύσης για λίγες μέρες ξενοιασιάς και πρημίας, όμως λόγω χωμηλής τουριστικής κίνησης ουδέποτε λειτουργούσαν. Ανήμερα της Πρωτομαγιάς, αν κανείς αποφασίζει να επισκεφθεί «το Παρχάρ» θα αντικρίσει πλήθος επισκεπτών να απολαμβάνουν με σεβασμό τη φύση αποκομίζοντας ευχάριστες εμπειρίες.

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να αναφερθεί η πολύτιμη συνεισφορά του φυσιολατρικού συλλόγου «Σάρισα», τα μέλη του οποίου, με προσωπική εργασία και ίδωτικες πρωτοβουλίες φροντίζουν και καθαρίζουν τον χώρο για να μπορούμε όλοι μας να απολαμβάνουμε μια άση δροσιάς και πρασίνου. Αν και εσείς επιθυμείτε να επισκεφθείτε το δασύλλιο της Γερακαρούς είτε για έναν απλό περίπατο είτε για να περάσετε την μέρα σας, σας πληροφορούμε ότι θα μείνετε απόλυτα ικανοποιημένοι από την προσέγγιση της φύσης.

Γεωργία Παπαδοπούλου
Ξεναγός του Φορέα Διαχείρισης

